

vocat accidentia : aliunde vero nulla est autoritas quæ accidentia huiusmodi approbaverit, PROP. 3. nisi autoritas peripatetica, quæ cum non sit infallibilis, non est regula fidei : præterquam quod sine illis tota substantia mysterij optime subsistit cum solis speciebus.

De z modo autem quo appareat panis cum non sit realiter panis &c. nihil est vel in Scripturis reuelatum, vel in Conciliis aut Patribus definitum : sed solum aliquid est à scholasticis ex principiis, ut dixi, fallacibus peripateticis explicatum : & inde forte (dico forte, quia nihil tale adhuc reperi) aliquid in quibusdam Conciliis per transennam desumptum, non ut ea de re nouum faciant fidei articulum, quasi decisue determinando ita esse ; sed simpliciter ut voce *accidentium* vitata in scholis explicent absentiam panis, quam perinde multis sæculis explicuerat vox *specierum*.

Igitur ad rem nostram, in Eucharistia non manet principium reale impenetrabilitatis panis ; quod, ut ostendi, substantiale est & substantia ipsa panis ; sed manet eius principij species, id est apparentia ; seu quod in idem recidit, ipsum principium manet apparenter, Deo id providendum ad occultandum miraculum ; sicut ob eandem rationem supplet substantiam panis, reproduciendo aut aliter, in eo qui panem consecratum edit. Vide similem responsionem de gravitate apud Arriagam disp. 4. de generat. sect. 5. num. 76, 77, 78 : quod autem ille dicit de gravitate vel principio grauitandi remanente solum apparenter, æque ac pari iure dicere ego possum de principio impenetrationis remanente solum apparenter.

Si roges quid illa sit apparentia grauitatis, & principij impenetrationis, ac ita de aliis ; dic mihi tu ipse, quid ex tua sententia sit apparentia colorum in iride siue in collo columbæ : si enim hanc aliasque similes in natura apparentias intelligis ; bene intelliges eam de qua iam agimus, aut saltem intelliges eam esse æque possibilem aliquo modo, quem Deus adhibet, licet forte nos nesciamus quis ille sit modus : quamvis puto me nosse aliquem, quem si adhiberet ; id bene præstaret ; sed ipse scit infinitos alios, qui me latent ; illum vero quem dixi me nosse, explicabo alia occasione ; sicut enim hic ex natura rei ostendi nullū esse ens quod realiter à substantia distinctum dicatur accidens quantitatis, seu quantitas accidentalis ; & insuper nullū tale esse possibile constat ex corol. prop. 5. c. 1. n. 64 : ita in quibuslibet aliis actibus suis locis, ubi lucem v.g. grauitatem, calorem, colorem, odorem, humiditatem, siccitatem, impetum impressum, aliaque id genus ostendam primo ex natura rei non necessario distinguī à substantia ; & secundo ex eodem corollario impossibile esse ut distinguantur. Dicam autem aliquo tandem loco in quo consistat apparentia panis & vini &c. in Euch. & quomodo non inconuenienter fieri à Deo possit ut appareat panis & vinum, & quæcunque ad ea pertinent : ea vero quæ dixerim nihil prorsus officient mysterio, & non parum ut puto, proderunt animæ deuotæ solatio ; deum species sacramentales explicabunt vero reali ac physico modo, non autem modo illo peripatetico, qui ut ostendi falsus omnino est ; vide itaque cap. 33. num. 33, & cap. 14. prop. 18 : sed præcipue Phil. sac. cap. 22. prop. 63. quin & append. 5, tum 1 parte eius, tum 3.

Addo b vnum ad confirmationem non leuem meæ responsionis, videlicet tantum esse miraculum, quod vulgo dicunt, accidentium sine subiecto existentium ; ut Patres qui Eucharistia miracula prædicarunt, non debuerint illud prætermittre : cum ergo de illo nihil penitus dicat, argumento satis, & (ut puto) prorsus evidenti est, eos minime quidem existimasse species illas esse aliquid quod prius vere fuerit in pane, & in eius substantia subiectaretur, nunc autē absque subiecto sit, velut eius exuvia : sed existimasse esse solum apparentiam panis. Quomodo autem apparentia subsistat semota re, cuius est apparentia ; non est nouum miraculum distinctum ab eo, per quod Deus facit rem apparere quæ non est, nempe panē qui non est, dum facit corpus Christi verum vere ac realiter manducari sub specie panis, circumferri sub specie panis, adeoque tangi ac videri &c. (ut ex Chrysost. Legitur in Breuiar. Rom. Dominica infra Octauam Corporis Christi in 2 noct.) sub specie panis ; sicuti seruata proportionē faciebat videri sub specie hortulani à Magdalena, & sub specie peregrini à Discipulis euntibus Emmaum.

Et c si aduerteris, quidquid in ea peregrini vel hortulani apparentia siue specie, reale erat, id totum erat ipsemet Christus : de peregrino autem vel hortulano, prout à Christo condistinctis, nihil erat reale ; quid enim ? sed sola erat apparentia : id est Christus, cum esset ipsemet, alius tamen esse apparebat, nempe apparebat esse hortulanus vel peregrinus ; & sic oculis aliisque pariter sensus inspectantium tenebat, ne se sub ea aliena occultatum specie agnoscerent. Eodem autem modo seruata proportionē putandum est, id omne quod in Euch. habet aliquid realis entitatis, esse ipsummet Christum ; de pane autem ac de vino prorsus nihil superesse reale, sed solum ibi esse eorum omnium apparentiam siue speciem, quæ oculis aliisque sensus fidelium tenet, ne Christum sub ea sese occultantem agnoscant quasi in propria persona ; sed nihilominus ipsum reuera sub aliena sumant in cibum ac potum. Itaque si intelligis potuisse Christum obtendere atque exhibere speciem peregrini, vel hortulani, quamvis nihil prorsus de peregrino vel hortulano reale exhiberet, nihil inquam reale à se distinctum

Phil. Magn.

X

(non

z De modo quo sit ea apparentia nihil habetur definitum.

16
a Ea explicari potest sicut apparentia colorum in iride.

17
b Miraculum accidentium sine subiecto non tacuissent patres.

18
c Species panis intelligi recte potest sicut species hortulani vel peregrini in qua Christus apparuit.